

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

Deres referanse:

21/1363 Dato: **10.09.2021**Saksnr.: **2021/42336**Dok.nr.: **3**

Saksbehandler:

Kristine Askeland

Høringssak - EU-EØS energi - Forslag til revidert fornybardirektiv - energieffektiviseringsdirektiv - Høringssvar

Olje- og energidepartementet har i to høringsbrev datert 15.07.2021 bedt om synspunkter på forslaget til revidert energieffektiviserings-direktiv (EED), og til revidert fornybardirektiv. Høringen gjennomføres som et ledd i å utvikle en posisjon i den videre EØS-prosessen. Vi kommenterer begge forslagene i dette brevet.

Høringsinnspill til forslag til revidert energieffektiviseringsdirektiv (EED)

Europakommisjonen har lagt fram forslag til endringer i Energieffektiviseringsdirektivet (EED) (2018/2002) 14.07.2021 som et av forslagene under «fit for 55» pakken under EUs Grønne giv (European Green Deal).

Energieffektivitet er en av de sentrale søylene av 2030 EU Climate and Energy framework og energiunionen. Energieffektiviseringsdirektivet skal bidra til å nå EUs målsetninger om 20% energieffektivisering i 2020 og 32,5% i 2030. Vi har med den tid som har vært til rådighet, ikke hatt muligheten til å vurdere helheten av endringsforslaget, og våre kommentarer er derfor primært knyttet til punkter i direktivet som kan komme til å berøre fylkeskommunen direkte. Vår vurdering er, at fylkeskommunen vil kunne bli direkte berørt av flere av forslagene i EED (2018/2002), og vi kommer med våre innspill til disse i det følgende.

Fylkeskommunen er direkte berørt av EED artikkel 5-7. Artikkel 5 er ny og innebærer at offentlig sektor skal gå foran og være ledende på energieffektivitet. Dette inkluderer at:

1. Medlemsstater skal sikre at samlet endelig energiforbruk for alle offentlige organer reduseres med 1,7% årlig

2. Medlemsstater skal i nasjonale energi- og klimaplaner inkludere en oversikt over offentlige organer som skal bidra til å redusere det samlede endelige energiforbruk med 1,7% årlig, hvor mye hver av dem skal bidra med å redusere og hvilke tiltak som planlegges for å få det til.
3. Medlemsstater skal sørge for at regionale og lokale myndigheter etablerer spesifikke tiltak for forbedringer av energieffektivitet i deres avkarboniseringsplaner etter konsultasjon av interessenter og publikum
4. Medlemsstater skal støtte offentlige organer, også på lokalt og regionalt nivå, med å gjennomføre forbedringer i energieffektivitet, gjennom retningslinjer, kompetansebygging og oppfordring til samarbeid mellom offentlige aktører
5. Medlemsstater skal oppmuntre offentlige organer til å vurdere karbondioksidutslipp fra hele livsløpet for deres investeringer og politiske aktiviteter.

Kravet i artikkel 5, punkt 3 innebærer, slik vi leser det, i praksis at energieffektivitet skal inn i regionale og lokale planer utarbeidet etter plan- og bygningslovens retningslinjer.

Artikkel 6, som var artikkel 5 tidligere, inneholder et krav om at medlemsstater skal sikre at minimum 3% av det totale oppvarmede/kjølte gulvarealet renoveres hvert år for å oppnå minimum nesten-null energibygninger. Artikkelen er ikke ny, men inneholder nye endringer og presiseringer.

Artikkel 7, tidligere artikkel 6, inneholder også endringer og presiseringer som er relevante for fylkeskommunen. Artikkelen omhandler offentlige anskaffelser, og det er tilføyet flere krav til energieffektivitet og utslipp av karbondioksid gjennom livsløpet. Det fremheves, at energieffektivitet først-prinsippet skal gjelde for anskaffelser over en viss størrelse. I tillegg åpner artikkelens pkt. 5 for at nasjonale myndigheter og kontraktsenheter kan ta inn, hvor relevant, et videre bærekraftbegrep, sosiale, miljømessige og sirkulær økonomi aspekter i anskaffelsespraksis, for å oppnå EUs målsetninger om klimanøytralitet. For å sikre transparens ved bruk av energieffektivitetskrav i anskaffelsesprosessen, skal medlemsstatene gjøre informasjon om effekten av disse kravene offentlig tilgjengelig. Kontraktsenheter kan også kreve at anbydere angir informasjon om det globale oppvarmingspotensialet av en ny bygning gjennom livsløpet, og gjøre dette offentlig tilgjengelig. Det fremheves at medlemsstater skal støtte kontraktsmyndigheter og kontraktsenheter, også på lokalt og regionalt nivå, med å stille energieffektivitetskrav ved å gi klare retningslinjer og regler, inkludert metoder.

Rogaland fylkeskommune har i flere år hatt fokus på reduksjon av energiforbruk og energieffektivisering. Regionalplan for Energi og Klima 2010-2020, vedtatt av Fylkestinget 16.02.2010, hadde en målsetning om 20% reduksjon i

energiforbruket i 2020 sammenlignet med 2005. Fylkestinget vedtok videre 15.06.2021, i FT-sak 62/2021 en ambisjon om Rogaland skal være foregangsfylke for reduksjon av klimagassutslipp, og i Utviklingsplan for Rogaland, Regional planstrategi 2021-2024 vedtatt i Fylkestinget 20. oktober 2020, er det bestemt at det skal settes i gang et arbeid med en egen klimaomstillingsplan.

Et generelt forsterket fokus på energieffektivitet og prinsippet om energieffektivitet først i offentlig sektor støtter generelt opp om de målsettinger som er vedtatt i fylkeskommunen i forhold til energi og klima. Økt innsats for energieffektivitet i tidlig fase av ulike prosjekter kan bidra til å redusere behovet for investeringer i både produksjonsteknologi og infrastruktur, og også bidra til å minske press på arealbruk som påvirker naturmiljø og naturmangfold. Dette er i tråd med målsetningene i utviklingsplanen.

Vi vil påpeke behovet for utarbeidelse av felles nasjonale retningslinjer og verktøy i forbindelse med implementering av endringene i EED, både når det gjelder nye krav og forventninger til energirenovering og til eventuell bruk av livsløpsanalyse i anskaffelsespraksis. Det bør i tillegg fra statens side være en bevissthet rundt økt ressursbehov av forsterkede krav til energieffektivitet og krav i anskaffelser, og dette bør gjenspeiles i inntektsgrunnlaget til fylkeskommunen eller støtteordninger som kan bidra til å finansiere både merkostnader av anskaffelser og økt ressursbruk i prosessene.

Høringsinnspill til forslag til revidert fornybardirektiv

Europakommisjonen har også lagt fram forslag til endringer i Fornybardirektivet som reviderer fornybardirektivet fra 2018 (2018/2001/EU). Begrunnelsen for revisjonen er oppfølging av prioriteringer under EUs grønne giv, og at fornybar energi i tilstrekkelig grad skal bidra til å nå EUs forsterkede målsetning om 55% reduksjon av klimagassutslipp i 2030.

Vi har ikke hatt anledning til å gå gjennom dokumentet i detalj med den tid som har vært til rådighet, men vil gjerne påpeke behovet for gode konsekvensutredninger ved vurdering av tiltak til fornybar energiproduksjon for å sikre ivaretagelse av natur- og miljøhensyn i planleggingen.

I tillegg vil vi fremheve behovet for retningslinjer for regionale og lokale myndigheters rolle i planleggingen av fornybar energi, inkludert varmeplanlegging. Dette er særlig relevant med henblikk på tillegget lagt inn i artikkel 23, hvor medlemsstater skal vurdere og kartlegge potensialet for energi, inkludert bruk av overskuddsvarme og -kjøling. Hvis denne kartleggingen skal være del av lokale og regionale planer, vil vi fremheve behovet for både ressurser, verktøy og veiledning til dette.

Hilsen
Steinar Eldøy
fagleder

Kristine Askeland
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.